

Ἄλλ' αἴφνης, ὦ τοῦ θαύματος! Σατανικὴ μαγεία!
 Τὰ μέλη μου συστέλλονται, ἀπὸ λαίμων εἰς χεῖρα,
 Ἀπὸ τὰ ὦτα ῥὰ τὰ νεφρὰ, ἀπ' ὤμου ἕως κνήμην,
 Εἰς τρόπον ὥστε ἔγεινα μικρὸς μικρὸς, ὡς μυῖα.
 Τὸ τί συνέβη ἔπειτα δὲν μ' ἐμείνε ῥὰ τὴν μνήμην.
 Δὲν ἐνθυμούμαι ἄλλο τι, πλην ὅτι μ' ἤλθε ζάλη,
 Κ' ἐγύριζεν ὁ οὐρανὸς τριγύρω ὡς σπονδύλη,
 Καὶ τὸ ἀγγεῖον ῥὰ τὸ κενὸν φρικτῶς ἐκατρακύλει
 Καὶ ὑψηλὰ μ' ἀνήγειρε δύναμις τις μεγάλη.
 Δὲν ἐνθυμούμαι τίποτε, σοὶ λέγω, ἐκτὸς ὅτι
 Ἦκουσα κρότον τρομερὸν εἰς τὸν ταχύν μου δρόμον.
 Ὡς κρότος ἦτο κεραυνοῦ! Ἐξύπνησα μὲ τρόμον
 Πέριξ μου βλέπων· εἶν' αὐτὴ ἡ κλίνη μου ἡ πρώτη,
 Καὶ οὗτος εἶναι ὁ κοιτὼν καὶ τοῦτο τὸ λουτρόν μου,
 Τοῦτο εἶναι τὸ στήθός μου, τοῦτο τὸ πρόσωπόν μου,
 Καὶ εἶμαι καθὼς ἤμην πρὶν, οὐχὶ μικρὸς ὡς μυῖαν!
 Κι' ὁ κρότος ὅστις ἔκοψε τὸ νῆμα τοῦ ὄνειρου,
 Ἦτον ὁ ὑπηρέτης μου, ὅστις πᾶσαν πρῶταν,
 Τὴν θύραν κρούων, ἀπ' ἐμὲ διώκει τὸν Μορφέα.

Ἄν ἦσαι ὄνειρόμαντις, ἂν ἦσαι ὄνειροκρίτης
 Ἐξηγήσον μοι τ' ὄνειρον· τί προσημαίνει ἡ θεὰ
 Τῆς μαύρης; τί ὁ ἔρωσ της κ' οἱ ἐναγκαλισμοὶ της;

ΦΙΛΩΝ.

ΤΟ ΡΟΔΟΝ.

Μὲ τὰς γελώσας καλλονὰς τοῦ Λυκαυγοῦς γεννᾶται
 Τὸ ῥόδον δτ' ὁ οὐρανὸς τὴν γῆν μὲ δρόσον ραίνει,
 Εἰς τὰ εὐώδη φύλλα του ὁ ζέφυρος πλανᾶται
 Κ' ἡ αὐρὰ του ἡδύπνοος εἰς τὸν λειμῶνα στένει.

Μίαν πρῶταν ἦνοιγε δειλὸν τὸν κάλυκά του
 Ἐν ῥόδον καὶ ὑπὸ αἰδοῦς ὡς κόρη ἡρυβρία,
 Ἡ ἀηδὼν ἐφίλησε τὸ θάλλον φύλλωμά του
 Καὶ εἰς τὰ πέταλα αὐτοῦ ἐχύθη ἁρμονία.

Ὡς βασιλεὺς ἐφαίνετο πρὸ τῶν λοιπῶν ἀνθέων
 Ὅσα τοῦ κήπου ἔστεφον τὸ μυρισμὲνον χῶμα,
 Τὰ θέλγητρά του ἔψαλλεν ὁ ῥύαξ σιγοῤῥέων
 Κ' εἰς αὐτὸ ἐπέστυρε τοῦ Λυκαυγοῦς τὸ ὄμμα.

Χαρίεσσα ἀλλὰ δειλὴ ἐμβαδὶν εἰς τὸν ἀνθῶνα
 Παρθένος καὶ τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ ῥόδου ῥίπτει,
 Τὴν χειρὰ της τὴν ἀπαλὴν ἀπλόνει εἰς τὸν κλῶνα
 Κόπτει τὸ ῥόδον ἀλλ' αὐτὸ ὠχρόν ἐμπρός της πίπτει.

Ἐν δάκρυ τότε ἔρρευσεν ἀπὸ τ' ἀγνόν της ὄμμα
 Ὄμμα ποῦ δὲν ἐμάρανεν εἰσέτ' ἡ δυστυχία
 Ἠρέμα ἐψιθύρισε τὸ ῥοδινὸν της στόμα
 Κ' ἡ αὐρὰ τῶν χειλέων της ταράττει τὰ κλωνία.

Ζωογονεῖ τὸ δάκρυ της τὰ μαραμμένα φύλλα
 Καὶ πάλλουσα ἀπὸ τὴν γῆν τὸ ῥόδον ἀναρπάζει,
 Τὴν βλέπει καὶ κρυφογελά ἡ ψάλτρα φιλομήλα
 Τὰ δύο τέχνα τῆς αὐγῆς περιχαρὲς ἐτάζει.

Ὡ! οὕτως ὅταν συμφορῶν μᾶς κατατῆκουν πλήθη
 Καὶ ἡ νεότης μας ὠχρὰ ὡς ἄνθος φυλοῤῥέει,
 Ἐν βλέμμα, καὶ τὸ παρελθὸν ἐπισκιάζ' ἡ λήθη
 Εἰς λόγος, καὶ οἱ πόθοι μας ἀναγεννῶντ' ἀκμαῖοι.

ΝΕΟΚΛΗΣ Γ. ΚΑΖΑΖΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΕΝ τῷ Ἑθνικῷ Ἡμερολογίῳ, ὑπὲρ ὁ Κ. Μαρῖνος
 Βρετὰς ἐξέδωκε πρὸ τινος ἐν Παρισίοις, ὑπάρχει
 πρὸς τὴ πλουσιωτάτῃ ἄλλως καὶ ποιικιλωτάτῃ
 ὕλῃ, καὶ κατάλογος τῶν ἀπὸ τέλους τῆς ΙΕ' ἐκα-
 τονταετηρίδος μέχρι τοῦ 1832 ἀναφανέντων λο-
 γίων Ἑλλήνων κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, ὧν ὁ ἀ-
 ριθμὸς ὀρίζεται εἰς 446 ὡς ἐξῆς.

Ἐξ Ἀθηνῶν 48, ἐξ Ἄνδρου 2, ἐκ Δακίας 8, ἐξ
 Ἐφέσου 1, ἐκ Ζακύνθου 18, ἐξ Ἡπείρου 59, ἐκ
 Θεσσαλίας 53, ἐκ Κερκύρας 27, ἐκ Κεφαλληνίας
 24, ἐκ Κρήτης 69, ἐκ Κυθήρων 5, ἐκ Κύπρου 19,
 ἐκ Κωνσταντινουπόλεως 38, ἐκ Λευκάδος 7, ἐκ
 Μυσίας 1, ἐκ Μιτυλήνης 2, ἐκ Νάξου 4, ἐκ Πά-
 ρου 1, ἐκ Πελοποννήσου 39, ἐκ Σμύρνης 5, ἐκ
 Σκιάθου 1, ἐκ Σκοπέλου 1, ἐκ Τραπεζοῦντος 4,
 ἐκ Φιλιππουπόλεως 6, ἐκ Χίου 37.

Ἐπαινούντες τὸν ἄνδρα δι' ἣν κατέβαλε πρὸς
 ἔκδοσιν τοῦ ἐπωφελοῦς τούτου καὶ λίαν περιέργου
 ἡμερολογίου προσπάθειαν καὶ δαπάνην, συνάμα
 δὲ φρονούντες ὅτι, ἂν ἕκαστος τῶν παρ' ἡμῖν φι-
 λοτιμηθῇ νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον
 ὅσους λογίους ὁ ἐκδότης τοῦ ἡμερολογίου, ἐξ ἀ-
 γνοίας ἢ λήθης παρέλειψε, μεγίστην εἰς τὴν ἐθνι-
 κὴν φιλολογίαν ὑπηρεσίαν θέλει προσφέρει, ἐρχό-
 μεθα ὅπως μνημονεύσωμεν λογίων τινων Ἑλλήνων
 μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὸν ῥηθέντα κατὰ-
 λογον, εὐχόμενοι ὅπως καὶ ἄλλοι πράξωσι τὸ
 αὐτό. Ἄλλως τε ὁποῖον ἄρα πρέπει νὰ ᾔηται εἰς
 πάντα Ἕλληνα μᾶλλον περισπούδαστον μέλημα
 τοῦ εἰδέναι τὰ ὀνόματα τῶν αἰδιόμων ἐκεί-
 νων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν ὥρᾳ δουλείας ἐπροοι-
 μίαςαν διὰ τῶν φώτων καὶ τῶν συγγραφῶν αὐτῶν
 τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν παλιγγενεσίαν;

Καὶ πρῶτον ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς ἰδιαιτέρας ἡμῶν πατρίδος Σάμου. Ἡ ἐξαιρετικὴ θέσις, εἰς ἣν ἡ νῆσος αὕτη εὐρέθη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, συνέπεια τῆς ὁποίας ἐπὶ ἓνα περίπου αἰῶνα καὶ αὕτη διετέλεσεν ἔρημος, δὲν ἐπέτρεπε νὰ ἀναφανῶσι τέκνα αὐτῆς ἄνδρες παιδείας καὶ μαθησεως, οἷους ἀνέδειξεν ἡ Χίος, Κύπρος, Κρήτη καὶ ἄλλαι ὑπὸ τοὺς Φράγκους εὐνομούμενως πῶς διατελοῦσαι νῆσοι τοῦ Ἀρχιπελάγους. Καὶ μετὰ τὸν κατὰ τὴν ἱστ. ἑκατονταετηρίδα συνοικισμόν τῆς Σάμου, ἡ ἀπόκεντρος θέσις τῆς, αἱ πειρατικαὶ ἐπιδρομαὶ καὶ αἱ ἔκτατε περιστάσεις δὲν ἦσαν φύσεως ὑποβοηθούσης τὰ πρὸς παιδεῖαν ὀργῶντα πνεύματα. Ἐν τούτοις ἐφάνησαν πρὸ τοῦ 1832 καὶ τινες Σάμιοι λόγιοι, ἱκανὰ συγγράψαντες, ἀλλὰ μὴ δυνηθέντες ὥς ἐξ ἀνεγκλείας ἢ ἄλλων περιστάσεων νὰ δημοσιεύσωσι τὰ συγγράμματά των· καὶ ὁμῶς Σάμιον οὐδένα ἀναφέρει λόγιον ὁ Κ. Βρετὸς.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ Μωάμεθ Β' πολιορκίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως διέτριβεν ἐν τῇ πόλει ἐκεῖνη Σαμία τις ὀνόματι Εὐφροσύνη, ἣτις μεταβᾶσα εἰς Σάμον μετὰ τὴν ἄλωσιν, συνέγραψεν ἐκεῖ *Πεντηκοστήμερον*, σύγγραμμα ἐν ᾧ διηγεῖτο τὰ ἐπὶ πενήκοντα ἡμέρας τῆς πολιορκίας τῆς μεγάλης ἐκεῖνης πόλεως διαδραματισθέντα, πρὸς δὲ καὶ ἕτερον *Τὰ Σαμίων*. Τὰ συγγράμματα ταῦτα ἡμεῖς δὲν ἐδυνήθημεν νὰ ἴδωμεν, ἀλλ' ἐπληροφόρηθημεν παρ' ἀνθρώπων ἀξιολύστον ὅτι σώζονται εἰς τινὰ τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ ὄρους Ἄθωνος. Μετὰ τὴν γυναῖκα ταύτην ἐδυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸν Ἰάκωβον Βασιλικόν, ὅστις περὶ τῷ 1560 ἐδημοσίευσεν εἰς Βυρτεμβέργην Λατινιστὴ Ἱστορικόν τι σύγγραμμα, εἰ μὴ ἠγείροντο περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀμφιβολία παρὰ τοῦ Χαμμήρου, ἰσχυριζομένου ὅτι ὁ Βασιλικὸς οὗτος ἦν Κρῆς καὶ οὐχὶ Σάμιος.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐφάνησαν τινες λόγιοι Σάμιοι, ὧν οἱ μὲν εἰσὶ γνωστοί, ἕτεροι δὲ τοῖς πολλοῖς ἄγνωστοι. Πρῶτος δὲ τούτων καταριθμητὸς ὁ ἐκ Βαθέος αἰδίδιμος ἀρχιερεὺς Λιτίτζης Πανάρετος, ἀνὴρ μεγίστης ἀρετῆς καὶ παιδείας, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν περιωρισμένων ἐπὶ ἀνεκδότων ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ διδασκῶν. Μετ' αὐτὸν ἔπεται ὁ ἐκ Καρλοβασίων Γεώργιος Κλεάνθης, ἀνὴρ καλλιεργήσας ἐπιτυχέστατα τὰς Μούσας, καὶ ψαλὼν μετὰ χάριτος ἀμιμήτου τὸν Ἄρην καὶ τὸν Ἑρωτα. Τούτου τῷ 1830 ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τίτλον « Συλλογὴ Ἡρωϊκῶν ποιημάτων ὑπὸ Γ. Κλεάνθους » διάφορα ποιήματα· τὸ δὲ σύνολον

αὐτῶν σώζεται παρὰ τῷ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρῷ αὐτοῦ Κ. Λεωνίδᾳ Σταμάτῃ καὶ δημοσιευθήσεται προσεχῶς — Σύγχρονος αὐτοῦ ἐγένετο ὁ ἐκ Λέκας Ἰωάννης Λεκάτης, ἀνὴρ εὐφυῆς καὶ ἐγκρατέστατος τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, οὗ σώζεται ὑπόμνημά τι περὶ Σάμου, Σύνταγμα Γενικῆς Ἱστορίας καὶ διαφοροὶ λόγοι ἀνέκδοτοι. Πρὸς δὲ, ὁ Ἰωάννης Σφοῖνης ἐκ Μαραθοκάμπου διδάξας τὴν Ἑλληνικὴν ἐν τε Πάτρῳ καὶ ἀλλαχόσε, δημοσιεύσας ἐπίτομόν τινα Ἠθικὴν καὶ ἔχων διάφορα ἄλλα ἀνέκδοτα συγγράμματα. Ἀλλὰ καὶ ὁ Λογοθέτης Λυκούργος, σπουδᾶς περὶ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε ἀκμαζούσῃ Πατριαρχικῇ Σχολῇ καὶ τὴν ἱατρικὴν πρὸ τοῦ ἀγῶνος ἐπαγγεिलाμένος, ὑπῆρχεν εἰς τῶν λογιωτέρων τῆς ἐποχῆς του, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν πολυκρίθμων σωζομένων ἐπιστολῶν του. Ἐγένοντο δ' ἐν Σάμῳ καὶ διάφοροι δημόδεις ποιηταί, ἐνὸς δ' αὐτοῦ, τοῦ ἱερομονάχου Νεκταρίου, ὁ Arnoldus Passow περιέλαβε ποιημάτων τινα ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν Ῥωμαϊκῶν αὐτοῦ τραγωδιῶν. Ὅστε ὁ Κ. Βρετὸς παραλείπει ἔξ λογίους ἐκ Σάμου.

Παραδοξότερα ὁμῶς φαίνεται ἡμῖν ἡ συγῆ αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν Πάτμον, ἧς τὸ σχολεῖον ἐγένετο ἐν τῶν ἀρίστων τῆς ἐποχῆς του. Πατριῶς λογίους ἡμεῖς τοῦλάχιστον γνωρίζομεν τοὺς ἐξῆς ὀκτὼ, περὶ ὧν ἰδέτω ὁ βουλούμενος Μελετίου Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τόμον Δ'. καὶ τὴν ἐν τοῖς Η' καὶ ΙΑ' φυλλαδίοις τῆς Χρυσάλλιδος ἡμετέραν περιγραφὴν τῆς Πάτμου. Α'. Μακάριον τὸν ἱεροδιάκονον, ὃς ἦν ἀνὴρ εὐσεβεὶς καὶ οὐσίῳτι βίου σεμνυνόμενος, πολυμαθὴς καὶ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱερὰν Θεολογίαν. Οὗτος ἀποθέμενος τὴν βιωτικὴν μέριμναν, κατέγιγεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Πάτμου ἐν τῇ μελέτῃ καὶ ἀναγνώσει τῆς θείας Γραφῆς καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν ἱερῶν πατέρων· ἐκεῖ δὲ καὶ σχολεῖον συγκροτήσας, ἀπεβίωσε τῷ 1737 πολλοὺς ἀναδείξας μαθητάς. Συνέγραψε ῥητορικὴν ἑλληνικὴν συμβάλλουσαν εἰς ἱεροκήρυκας, ἣτις καὶ ἐτυπώθη, ἐρμηνείαν περὶ συντάξεως Γραμματικῆς, διαφόρους ἐρμηνείας καὶ σχόλια εἰς λόγους Πατέρων, καὶ λόγους εἰς ἀπλὴν φράσιν πολλοὺς, ἐν οἷς καὶ τυπωθεῖσαν ἱερὰν Σάλπικα· τούτου χειρόγραφον περὶ ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἄλλης ὕλης σύγγραμμα σώζεται παρὰ τῷ ἐνταῦθα βιβλιοπώλῃ Κ. Ἐμμ. Γεωργίου. Β'. Δανιὴλ τὸν Κεραμέα, ἄνδρα λίαν εὐπαιδευτον, ὅστις συνέγραψεν « Ἐρμηνείαν εἰς τὸ τέταρτον τῆς τοῦ

Θεοδώρου τοῦ Γαζή Γραμματικῆς, φιλοπονηθεῖσαν χάριν τῶν φιλομαθῶν καὶ ἐν Ἑνετία τῷ 1804 δημοσιευθεῖσαν,» καὶ οἷς διεδέξατο εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Πάτμου τὸν Μακάριον. — Γ'. Μισαήλ τὸν τῆς Πάτμου κλεινὸν διδάσκαλον — Δ'. Παῖσιον τὸν Καραπατᾶν, ὃν περὶ πολλοῦ καὶ οἱ εὐρωπαῖοι σοφοὶ ἐποιοῦντο — Ε'. Κύριλλον — ΣΤ'. Παῖσιον — Ζ'. Νικόδημον, οἷτινες πάντες εὐδοκίμως εἰς Πάτμον ἐδίδαξαν — Η'. Ἰερεμίαν Γ'. τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ἄνδρα εὐσεβεῖα καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνυνόμενον, εἰδήμονα τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, περὶ οὗ ἰδὲ Προκόπιον παρὰ Φαβρικίῳ εἰς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης Τ. II. σελ. 538.

Μετὰ τοὺς Πατρίους τούτους λογίους καταριθμήτεον τὸν ἐκ Κουτάλεως Βασίλειον, ὅστις ἐδίδαξεν εἰς Πάτμον, καὶ συνέγραψε πολλὰ Ἑλληνιστί τε καὶ χυδαῖστί, ἀλλ' ἀνέκδοτα μείναντα (Μελέτ. Δ. 224).

Δὲν μνημονεύονται ἐπίσης ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Κ. Βρετοῦ δύο Σινωπεῖς, ὁ Δαμιανὸς Παρασκευᾶς, ἱατροφιλόσοφος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰταλικῆς καὶ Ῥωσικῆς, πεπαιδευμένος τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ ἱερᾷ Θεολογίᾳ, ὅστις συνέγραψε Λατινιστί ὑπὲρ τοῦ συστήματος τοῦ Οὐολφίου διάφορα φιλοσοφικά καὶ ἱατρικὰ συγγράμματα, καὶ ὁ Παναγιώτης Σινωπεὺς, ὅστις τῇ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κακοδοξίᾳ τῶν Λατίνων συνταχθεὶς, συνέγραψε πρὸς ἀπολογίαὶν αὐτοῦ συγγράμματι ὑπὲρ δὲν ἐξεδόθη. Σώζονται δ' αὐτοῦ μόνον ἐπιστολαὶ τινες Ἑλληνιστί γεγραμμέναι. Ἰδὲ Λάμιον Τόμ. 9. σελ. 144.

Εἰς τούτους προσθετέον τὸν ἐκ Λέρου Γεράσιμον, μητροπολίτην Ἡρακλείας, μεταφράσαντα καὶ ἐκδόντα εἰς κοινὴν διάλεκτον τὸν Ἀρμενόπουλον, καὶ τὸν ἐκ Μήλου Ἰωσήφ Γεωργιερήνην ἀρχιεπίσκοπον Σάμου, περὶ οὗ ὁ Μελέτιος λέγει «Ἰωσήφ Γεωργιερηνεὺς ἀρχιεπίσκοπος Σάμου, ὅστις ἀποστατήσας ἔφυγεν εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου ἔλαβεν ἐκκλησίαν εἰς Λόνδραν καὶ ἱεουργοῦσε κατὰ τοὺς ἀνατολικούς. Συνέγραψε τὴν παρούσαν κατάρασιν Σάμου, Νάξου καὶ Πάρου.» Μέλλοντες ἐκτενέστερον νὰ πραγματευθῶμεν περὶ τοῦ ἱεράρχου τούτου ἐν τῷ ἐκδοθησομένῳ Β'. τόμῳ τῶν ἡμετέρων Σαμιανῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ κρύψωμεν τὴν ἀπορίαν ἡμῶν πόθεν ὁ Μελέτιος ἠρύσθη τὴν πληροφορίαν αὐτοῦ ὅτι ὁ ἀρχιερεὺς οὗτος ἀπέστη τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, διὸ τὸν κατατάσσει μεταξύ «τῶν περιφήμων πεπαιδευμένων εὐρωπαίων εἰς τὸν 12'.

αἰῶνα.» Τὸ σύγγραμμα τοῦ Ἰωσήφ φέρον τίτλον «Περιγραφὴ τῆς παρούσης καταστάσεως τῆς Σάμου, Ἰκαρίας, Πάτμου καὶ ὄρους Ἄθωνος» ἀνατίθεται «τῷ Ἰψηλοπρεπεστάτῳ τε καὶ πορφυρογεννῆτῳ ἄρχοντι κυρίῳ Ἰακώβῳ τῷ ἡγεμόνι τῆς μεγαλοπόλεως Ἐβόρακου,» ἔτει 1678 εἰς χυδαῖκην γλῶσσαν γεγραμμένον, ὅπως τεκμαιρόμεθα καὶ ἐκ τοῦ Vheler (voyage de Dalmatie, de Grèce et du Levant) λέγοντος «pour ce qui est de Samos, de Nicarie, et de Patmos, je ne repeterai point ce que Joseph Georgirene, archevêque de Samos en a dit fort amplement dans son histoire, qui a été traduite en Anglais du Grec vulgaire par un sçavant theologien d'Angleterre, à qui je renvoye le lecteur.» Ἡ προτασσομένη εἰς τὴν περιγραφὴν ἀφιερωτικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωσήφ, εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γεγραμμένη, μαρτυρεῖ αἰσθήματα ἑλληνικώτατα, ὥστε οὐδαμοῦ ὑπάρχει ὑπόνοια ἀποστασίας· ἐπιμαρτυρεῖ δὲ τοῖς λόγοις ἡμῶν τούτοις καὶ ὁ Le Quien εἰς τὸ Oriens Christianus, λέγων «Nostra aetate Joseph Georgirenes archiepiscopus Sami, in Angliam e patria a suis exagitatatus venit, cui Londini ecclesia concessa est, in qua ritu suo Graeco ecclesiastica sacra precesque peragebat; vir vasrae indolis, qui interim Sami, Nicariae et Patmi insularum hodiernum statum Graeco vulgari idiomate descripsit.»

Τέλος δέον ν' ἀναφέρωμεν καὶ τοὺς ἐκ Ψαρῶν δύο λίαν πεπαιδευμένους ἀδελφοὺς Μώρους, ἀφοτέρους τὸν τοῦ ἀρχιμυδρίτου βαθμὸν φέροντας. Ἐκ τούτων ὁ εἰς, Γρηγόριος καλούμενος, συνεστήσατο καὶ Ἑλληνικὸν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Σχολεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ πολλοὺς παῖδας ἐξεπαίδευσεν· ἤκμασαν δὲ οὗτοι περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἄλλος ἐκ Ψαρῶν λόγιος ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀρχιμυδρίτης Νικηφόρος Καλημέρης, περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος μεγίστην παρὰ τῶν κατοίκων ἀπολαμβάνων ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ ὑπόληψιν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ὡς ἐπιβεβαιῶσθαι δ. Κ. ὑποναύαρχος Νικόδημος ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν αὐτοῦ, προεῖπε τῷ 1808 τὴν εἰς Ῥωσίαν κακαστροφὴν τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἑλλάδος. Ἰδὲ περὶ αὐτοῦ καὶ χρονολογίαν Κυριακοῦ Μελιζβύτου.

Ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τυπογραφίαις, ὅς ἀριθμεῖ ὁ Κ. Βρετὸς παραλείπει νὰ προσθήσῃ τὴν τῆς Χίου, ἥτις συνέστη τῷ 1819 ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκ

φρανκφόρτης Behyoffer, έχουσαν χαρακτήρας ἐκ Γαλλίας, τὴν τῶν Κυδωνιῶν, ἥτις συνέστη περὶ τὸ 1820 καὶ διήρκεσε μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὴν τῆς Σάμου, ἣν συνεσήσαντο αὐτόσε τῷ 1831 ὁ Ι. Δεσάτης καὶ Γ. Κλεάνθης. Οὕτω δὲ προσθέσαντες εἰς τὸν κατάλογον τῶν λογίων Ἑλλήνων τοῦ Κ. Βρετοῦ ἐξ Σαμίου, ὁκτώ Πατμίους, ἓνα Κουταλιανόν, δύο Σινωπεῖς, ἓνα Λέριον ἓνα Μήλιον καὶ τρεῖς Ψαριανούς, πρὸς δὲ ἀνακοινοῦντες καὶ τρεῖς τυπογραφίας, ἃς ἐκεῖνος παρέλειψε, καταπαύομεν τὴν σύντομον ταύτην βιβλιογραφίαν.

ΕΠΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ
ἐρανισθεῖσα μὲν ὑπὸ Δ. Παπαρηγοπούλου, ἐκδοθεῖσα δὲ ὑπὸ Ν. Β. Νάκη, βιβλιοπώλου. Ἐν Ἀθήναις 1864. Τιμᾶται δρ. 1,25. Τὸ βιβλίον τοῦτο συνιστῶμεν ὡς μεθοδικώτατον εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ λάβωσι γνῶσιν τῆς ἐξοχωτέρας περιόδου τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Τὸ ὅλον πόνημα διαιρεῖται εἰς τεσσαράκοντα δύο μαθήματα, ὧν τὰ ἑπτὰ πρῶτα πραγματεύονται ἐν συντόμῳ περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν ἀρματωλῶν, καὶ τῆς ἐν ἔτει 1769 ἐπαναστάσεως τῆς Πελοποννήσου.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΤΟΥ τηλεγράφου ἡ χρῆσις τόσον ἐγενικεύθη ἐν Εὐρώπῃ, ὥστε ἐν Λονδίνῳ π. χ. ὑπάρχουσι ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ δύο τηλεγράφοι εὐκολύνοντες τὴν ἐντὸς τῆς πόλεως ἀνταπόκρισιν· καὶ ὁ μὲν ἐξ αὐτῶν δι' ὀγδοήκοντα τηλεγραφεῖων μεταδίδει ἀγγελίας ἀπὸ καταστήματος εἰς κατάστημα καθ' ὅλας τῆς πόλεως τὰς διευθύνσεις ἀντὶ μετριοπάτης πληρωμῆς· ὁ δ' ἕτερος εἶναι οἰκιακὸς οὕτως εἰπεῖν τηλεγράφος, ὑπηρετῶν μόνους συνδρομητὰς οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς μὴ τοιοῦτους. Ὁ ἔμπορος φέρ' εἰπεῖν ὁ κατοικῶν εἰς τὸ ἐν ἄκρον τῆς πόλεως, καὶ ἔχων τὸ ἐμπορικὸν γραφεῖόν του εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, δύναται νὰ συγκοινωνῇ καθ' οἷανδήποτε ὥραν μετὰ τῆς οἰκογενείας του, δι' ἐπίτηδες ἡλεκτρικοῦ σύρματος χορηγουμένου ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῶν τηλεγράφων, ὥστε διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ

ἔμπορος ἐπιθέτων τὸν δάκτυλον ἐπὶ μικροῦ κομβίου δύναται ἀπὸ τοῦ γραφείου του, ἄνευ ἐπεμβάσεως τρίτου προσώπου, νὰ κοινοποιῇ εἰς τὴν σύζυγόν του ἀφόβως καὶ ἀσφαλῶς ὅ,τιδήποτε μυστήριον θέλῃ, καὶ τὰνάπαλιν. Ἐὰν δὲ τύχῃ νὰ φθάσῃ μία εἰδήσις καθ' ἣν ὥραν οὐδεὶς παρευρίσκειται εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου κεῖται ὁ μικρὸς τηλεγράφος, ἡ εἰδήσις ἐκεῖνη σημειοῦται μόνῃ τῆς ἐπὶ μικρᾷ λευκῇ ταινίας.

Μικρογράφοις πιράκων διὰ τῆς φωτογραφίας. Ἄλλοτε ἵνα ἀναχθῇ εἰς μικροτέραν κλίμακα γεωγραφικὸς χάρτης ἢ ἄλλο ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον ἀπητεῖτο καὶ χρόνος καὶ κόπος οὐκ ἐλάχιστος καὶ μαθηματικὰ ἐργαλεῖα καὶ πολλοὶ ὑπολογισμοί. Ἐσχάτως ὅμως διὰ τῆς φωτογραφίας ὅλα ταῦτα διευκολύνθησαν, ὥστε εἰς ἀπλοῦς φωτογράφος τῇ βοήθειᾳ τῆς μηχανῆς τοῦ ἐκτελεῖ ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ἐργασίαν, τὴν ὅποιαν εὐδόκιμος μηχανικὸς μετὰ πολλὰς ἴσως ἡμέρας ἤθελε φέρει εἰς πέρας καὶ ἐπὶ ἀδρᾷ, ἐννοεῖται, ἀντιμισθία.

Τελειοποιήσις τῆς τυπογραφίας. Πρὸ ὀγδοῆς, κοντα ἐτῶν μόλις ἦν κατορθωτὸν νὰ ἐκτυπωθῶσι 700 φύλλα ἐφημερίδος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ὥστε ἦτον ἀδύνατον ἐφημερίς ἔχουσα χιλίους συνδρομητὰς νὰ ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην, ἐνῷ σήμερον ἐν μηχανικὸν πιεστήριον κινούμενον διὰ τοῦ αἵματος ἐκτυποῖ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ 150,000 φύλλα ἐφημερίδος, τρισεγίστου μάλιστα σχήματος, ὡς εἶναι λόγου χάριν ὁ ἐν Λονδίνῳ ἐκδιδόμενος Χρόνος, οὗτινος ἕκαστον φύλλον ἐμπεριέχει δεκάκις οἷανδήποτε μεγάλην Ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα.

* * Ἡ φύσις, λέγει ὁ Βουφὼν, πλάττει ἐνίοτε ἀνθρώπους τεραστείως πολυσάρκους, καὶ τοιοῦτοι ἀπαντῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐν ἔτει 1750 ἐξυγίσθη εἰς νέος ἔμπορος 20ετής καὶ εὗρέθη ὅτι εἶχε βάρος 609 Ἀγγλικᾶς λίτρας. Ἐννέα δὲ ἄνθρωποι μετρίου ἀναστήματος περιεκλείοντο ὅλοι ἑμοῦ ἐντὸς τοῦ ἐπενδύτου του κομβομένου. Τῷ 1775 ἀνήγγειλαν αἱ ἐφημερίδες ὅτι ἀπέθανεν ὁ παχύτερος Ἀγγλος· οὗτος πάλιν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ εἶχε βάρος 689 λίτρας, μὴ δυνάμενος δὲ πρὸ τινων ἐτῶν νὰ περιπατῇ πεζῶς περιεφέρετο πάντοτε ἐφ' ἀμάξης, καὶ 14 ἄνθρωποι τὸν μετέφερον εἰς τὸν τάφον του.

Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι παρὰ φύσιν πολυσάρκοι καὶ πολυφάγοι· διηγοῦνται μάλιστα περὶ ἐνὸς ὅστις κατέφαγε πολλὰς ἑκατοστάς Κριτικῶν Γραμματίων καὶ ἐν τούτοις δὲν ἔπαθε δυσπεψίαν, καὶ περὶ ἐτέρου ὅστις κατε-